

Regulační sandbox pro AI dle AI Aktu jako opatření na podporu inovací

Klára Krbušek

Obecně k podpoře inovací dle AI Aktu

Cílem AI Aktu není pouze podpora inovací, ale rovněž to, aby vývoj a užití systémů AI na území EU byly bezpečné a respektovaly základní práva a hodnoty EU → AI Akt musí zajistit bezpečnost systémů AI a zároveň podpořit inovace v oblasti AI.

Podporu inovací v rámci AI Aktu lze vnímat ve dvou rovinách:

1.

Pravidly založenými na principech vývoje důvěryhodné a bezpečné AI zaměřené na člověka, která je vyvíjena a užívána tak, aby respektovala základní práva a hodnoty EU → vyšší poptávka po AI systémech

2.

Specifickými pravidly na podporu inovací (kapitola VI., čl. 57 - 63)

Regulační sandbox

(obecně)

virtuální prostředí, které umožňuje testování nových produktů nebo služeb v reálných podmínkách kontrolovaným a časově omezeným způsobem

Světová banka, *Global Experiences from Regulatory Sandboxes*, 2020

Regulační sandbox

(dle AI Aktu)

**Regulační sandbox
pro AI**
(čl. 3 odst. 55 AI Aktu)

”
kontrolovaný rámec zřízený příslušným orgánem, který poskytovatelům nebo potenciálním poskytovatelům systémů AI nabízí možnost vyvíjet, trénovat, ověřovat a testovat inovativní systém AI, případně v reálných podmínkách, podle plánu testování v sandboxu po omezenou dobu pod regulačním dohledem
”

**Testování v reálných
podmínkách**
(čl. 3 odst. 57 AI Aktu)

”
dočasné testování systému AI pro jeho zamýšlený účel v reálných podmínkách mimo laboratoř nebo jinak simulované prostředí za účelem shromažďování spolehlivých a hodnověrných údajů a posuzování a ověřování shody systému AI s požadavky tohoto nařízení, ~~u něhož nejsou~~ naplněny podmínky spojené s uváděním systému AI na trh nebo do provozu ve smyslu tohoto nařízení (a které se nepovažuje za uvedení systému AI na trh nebo do provozu ve smyslu tohoto nařízení), jsou-li splněny všechny podmínky stanovené v člancích 57 nebo 60
”

Další pravidla pro regulační sandboxy pro AI jsou stanovena v čl. 57 – 59 AI Aktu

Regulační sandbox

(dle AI Aktu)

CÍLE

1.

Větší právní jistota v zájmu dosažení souladu s AI Aktem nebo v relevantních případech s jiným platným unijním a vnitrostátním právem.

2.

Podpora sdílení osvědčených postupů prostřednictvím spolupráce s orgány zapojenými do regulačního sandboxu pro AI.

3.

Podpora inovací a konkurenceschopnosti a usnadňování vývoje ekosystému AI.

4.

Příspěvní k fakticky podloženému regulačnímu učení.

5.

Snazší a rychlejší přístup systémů AI na trh Unie, zejména pokud jsou poskytovány malými a středními podniky, včetně startupů.

VÝHODY

Regulační sandbox (dle AI Aktu)

+

Členské státy mají povinnost zřídit alespoň 1 regulační sandbox pro AI do 2.8.2026 + možnost splnění účasti ve stávajícím sandboxu + nedotýká se jiných regulačních sandboxů zřízených podle práva EU či vnitrostátního + možnost zřídit společně s příslušnými orgány jiných členských států.

+

Možnost podávat žádost společně se zavádějícími subjekty a jinými příslušnými stranami.

+

Posílení přeshraniční spolupráce mezi příslušnými vnitrostátními orgány tím, že regulační sandboxy mají být navrženy a zavedeny tak, aby spolupráci zajišťovaly.

+

Povinnost koordinace činnosti a spolupráce v rámci rady + povinnost předkládání výroční a závěrečné zprávy radě a úřadu pro AI + rada má povinnost přispívat k harmonizaci správní praxe v členských státech.

+

Výstupní zpráva a písemný doklad o činnostech prováděných v sandboxu mají být kladně zohledněny a použity k prokázání souladu s AI Aktem v rámci postupu posuzování shody.

Regulační sandbox (dle AI Aktu)

+

Upuštění od pokut dle AI Aktu.

(-) Musí dodržovat konkrétní plán a podmínky účasti a řídit se v dobré víře pokyny vydanými příslušnými vnitrostátními orgány.

(+) V případě zapojení dalších vnitrostátních orgánů možnost upuštění od pokut, avšak za podmínky, že poskytl pokyny.

+

Vytvoření jednotného a vyhrazeného rozhraní obsahující veškeré relevantní informace týkající se regulačních sandboxů pro AI Komisi s cílem usnadnit zúčastněným stranám interakci s regulačním sandboxy pro AI a pokládat příslušným orgánům dotazy a žádat o nezávazné pokyny týkající se souladu inovativních produktů, služeb a obchodních modelů zahrnujících technologie AI s AI Aktem.

Regulační sandbox (dle AI Aktu)

LIMITY

- **Není stanovena povinnost testování v regulačním sandboxu pro AI v reálných podmínkách.**
- **Neostrý vliv na ostatní regulační sandboxy zřízené podle jiných právních předpisů.**
- **Není garantována bezplatnost přístupu či účasti v sandboxu pro poskytovatele, kteří nejsou malým či středním podnikem či startupem + možnost uložení mimořádných nákladů. Není patrné, zda působení v sandboxu nemůže být nějak dále zpoplatněno.**
- **Netransparentnost některých podmínek.**
- **Nedostatečné požadavky na sdílení poznatků mezi příslušnými vnitrostátními orgány, radou, úřadem pro AI a Komisí.**

Regulační sandbox (dle AI Aktu)

LIMITY

Odpovědnost poskytovatelů či potenciálních poskytovatelů za škodu není dotčena.

Není zřejmé, zda mohou být účastníkům poskytnuty nějaké další úlevy z hlediska plnění požadavků dle AI Aktu či jiných dotčených předpisů kromě neuložení příslušných pokut.

Testování vysoce rizikových systémů AI v reálných podmínkách mimo regulační sandboxy pro AI

Limity

Omezení pouze na vysoce rizikové systémy AI uvedené v příloze III.

Netransparentnost: (i) v jakých případech musí vnitrostátní orgán plán schválit (vyplývá, že v tomto má širokou diskreci) → různý postoj vnitrostátních orgánů; (ii) zda budou poskytnuty nějaké výjimky z dodržování požadavků dle AI Aktu.

Není zde povinnost ke sdílení poznatků s radou, Komisí, vnitrostátními orgány navzájem či sdílení veřejnosti → přínosnost poznatků je tak omezená.

Nemožnost testování ve více členských státech.

Výhody

Možnost testování společně se zavádějícími subjekty.

Opatření pro poskytovatele a zavádějící subjekty, zejména malé a střední podniky, včetně podniků začínajících + Uplatnění výjimky pro mikropodniky

Výhody

Podpora malých a středních podniků a startupů skrze přednostní přístup do sandboxu.

Edukační činnost ohledně uplatňování AI Aktu pro malé a střední podniky startupy, zavádějící subjekty a místní veřejné orgány.

Poradenství skrze vyhrazené kanály týkající se provádění AI Aktu + i s účastí na sandboxech.

Edukační a informační činnost skrze úřad pro AI (vytváří a provozuje jednotnou informační platformu).

Mikro podniky mohou některé prvky systému řízení kvality dle čl. 17 dodržovat zjednodušeným způsobem.

Limity

Umožnění přednostního přístupu malým a středním podnikům a startupům do sandboxu může zabránit vývoji a testování některých systémů AI.

Není zřejmé, zda a jak jsou sdíleny poznatky mezi členskými státy. Měly by být zastřešovány a sídleny úřadem pro AI.

Doporučení

Příslušné orgány by měly maximálně podporovat testování v rámci regulačních sandboxů v reálných podmínkách a rovněž testování v reálných podmínkách mimo regulační sandbox.

Zvýšení transparentnosti podmínek regulačních sandboxů a testování v reálných podmínkách mimo regulační sandbox.

Příslušné orgány, rada a úřad pro AI by měly v maximální možné míře spolupracovat, sdílet a vyhodnocovat poznatky získané v rámci sandboxů jakož i testování v reálných podmínkách a tyto poznatky sdílet s veřejností.

Rada, která má přispívat k harmonizaci správní praxe v členských státech by měla vytvořit metodiku pro sdílení poznatků, aby tyto mohly být správně vyhodnoceny.

Děkuji za pozornost.